

PELAGIA TRÆNA
Postboks 444
5805 Bergen

Saksbehandler:

Espen Olaf Henriksen

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Pelagia Træna Kontrollnummer: 2020.051.I.SFNO

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Sverre Hyttan

Fra Statsforvalteren i Nordland:

Espen Olaf Henriksen

Andre deltagere fra virksomheten:

Andre Hyttan

Marzena Fritz

Andre deltagere fra Statsforvalteren i Nordland:

Sten Bruaas

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon (befaring) ved Pelagia Træna 7.10.2020 og inspeksjonsmøte (videomøte) 2.3.2021. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Nordland avdekket 3 avvik og ga 1 anmerkning under inspeksjonen.

Avvik:

- Virksomheten har en 40 m³ lagertank for maursyre uten å kunne dokumentere at kravene i forurensningsforskriften kapittel 18 (Tanklagring av farlige kjemikalier) er oppfylt.
- Virksomheten tar imot skip til egen kai uten å ha en godkjent plan for mottak av avfall.
- Virksomheten kan ikke dokumentere at alle fraksjoner farlig avfall som oppstår i driften har blitt korrekt oppbevart, innlevert og deklart.

Anmerkninger:

- Internkontrollsystemet kan forbedres med tanke på å forebygge forurensning av ytre miljø.

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

25. mars 2021	Espen Olaf Henriksen	Oddlaug Ellen Knutsen
dato	kontrollør	seksjonsleder

Statsforvalteren i Nordland

Kopi av rapporten sendes til:

- Træna kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: PELAGIA TRÆNA	
Organisasjonsnr.: 971766247	Eies av: 989094823
Bransjenr. (NACE-kode): 10.202 - Frysing av fisk, fiskefileter, skalldyr og bløtdyr	

Kontrollert enhet

Navn: Pelagia Træna	Anleggsnr.: 1835.0001.01
Kommune: Træna	Fylke: Nordland
Anleggsaktivitet: Fiskeforedling	
Tillatelse gitt: 12. september 2000	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Statsforvalterens risikobaserte industritilsyn for i år.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Utslipp til vann
- Prosess og renseutstyr
- Avfall

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Pelagia Træna plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må Pelagia Træna innen 15. juni 2021 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sfnopost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Nordland.

4. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Nordland (jf. offentleglova) og Statsforvalterens nettsider.

5. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomheten har en 40 m³ lagertank for maursyre uten å kunne dokumentere at kravene i forurensningsforskriften kapittel 18 (Tanklagring av farlige kjemikalier) er oppfylt.

Avvik fra:

Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 18. Tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall §§ 18-4, 18-5, 18-6, 18-7 og 18-8.

Kommentarer:

Træna Pelagia har en lagertank for maursyre som skal brukes til ensilering. Tanken rommer mer enn 2 m³. Forurensningsforskriften kap. 18 (Tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall) stiller en rekke krav til virksomheter som lagrer farlige kjemikalier i tanker større enn 2 m³ (se § 18-2).

I forskriftens § 18-4 ligger det krav om miljørisikoanalyse etter fastlagte kriterier. Træna Pelagia kunne i inspeksjonsmøtet ikke legge fram en miljørisikoanalyse som oppfyller forskriftens krav. Vi fikk se at faren for lekkasje fra maursyretanken er vurdert i et punkt i Pelagia Trænas internkontrolldokument "Fareanalyse ytre miljø". I tillegg ble det henvist til tankprodusentens risiko- og sårbarhetsdokumentasjon. Forskriften krever imidlertid en mer omfattende risikoanalyse av lagringen slik den foregår i virksomheten, blant annet en vurdering av sårbarheten til miljøet som kan bli berørt av forurensning fra tanklagringen.

Forskriften har i tillegg krav til tiltak (risikoreduserende og forebyggende, §§ 18-5 og 18-6) og beredskap (§ 18-7) som skal ha miljørisikoanalysen som utgangspunkt. Kravene til tiltak og beredskap kan dermed ikke oppfylles uten at miljørisikoanalysen er gjennomført. Forskriften har også en bestemmelse (§ 18-8) om at den ansvarlige til enhver tid skal kunne dokumentere at kravene i kapittelet er oppfylt.

Avvik 2

Virksomheten tar imot skip til egen kai uten å ha en godkjent plan for mottak av avfall.

Avvik fra:

Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) § 20-6.

Kommentarer:

Pelagia Træna har kai som del av sitt anlegg. For å forebygge dumping av søppel til havs og sikre tilstrekkelige mottaksordninger i havnene pålegger forurensningsforskriftens § 20-6 havneansvarlige å utarbeide avfallsplan. Krav til innhold i slik plan er nærmere beskrevet i vedlegg 1 til forurensningsforskriften kap. 20.

En plan for mottak av avfall fra skip kan gjelde en enkelt kai/havn eller omfatte flere havner. Hvis det er hensiktsmessig, kan to eller flere havneansvarlige samarbeide om en felles plan. Planen må godkjennes av Statsforvalteren.

Statsforvalteren mottok 8.2.2021 forslag til avfallsplan for kaia til Pelagia Træna. Vår foreløpige vurdering er at det vil være behov for noen justeringer i planen. Vi behandler forslaget til avfallsplan behandles som en egen sak og dere får en separat tilbakemelding om dette.

Avvik 3

Virksomheten kan ikke dokumentere at alle fraksjoner farlig avfall som oppstår i driften har blitt korrekt oppbevart, innlevert og deklart.

Avvik fra:

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) §§ 11-5, 11-8 og 11-12.

Kommentarer:

Farlig avfall er avfall som på grunn av fare for forurensning eller skade på mennesker eller dyr ikke kan håndteres sammen med vanlig forbruksavfall. Farlig avfall skal håndteres forsvarlig og det skal gjennomføres tiltak for å unngå fare for forurensning eller skade på mennesker eller dyr. Ulike typer farlig avfall skal ikke sammenblandes (avfallsforskriften § 11-5). Videre er det en årlig leveringsplikt på alt farlig avfall dersom virksomheten produserer over 1 kg farlig avfall per år (§ 11-8). Ved levering av farlig avfall skal dette deklarerer (§11-12).

Pelagia Træna har i mai og desember 2020 deklart innlevering av henholdsvis blybatterier og spillolje til Helgeland avfallsforedling. Virksomheten kan imidlertid ikke dokumentere deklarerer eller innlevering av farlig avfall for årene 2017-19. Vi vurderer det som usannsynlig at et anlegg av denne størrelsen ikke skal ha produsert farlig avfall over en periode på tre år og legger derfor til grunn at den årlige leveringsplikten (§ 11-8) ikke har vært overholdt.

Ved vår befaring i oktober 2020 var det på grunn av pågående utbyggingsarbeider lagret farlig avfall utendørs, deriblant flere titalls gamle spann med maling (Jotun Hardtop AS) og Xylen-holdig tynner. Dette er nå ryddet bort fra uteområdet, men det er foreløpig ikke registrert i avfallsdeklarerer.no at malinga er innlevert.

Pelagia-konsernet har en generell prosedyre for avfallshåndtering. Som kommentert under anmerkning om internkontroll burde en slik prosedyre vært utarbeidet spesifikt for anlegget på Træna. Konsernprosedyren lister opp flere typer farlig avfall som normalt oppstår i

Pelagias virksomheter, men som vi ikke kan se har blitt innlevert av Pelagia Træna. Dette gjelder for eksempel oljefilter og spraybokser. I tillegg gjør vi oppmerksom på at oljeholdige tørkekluter/absorbenter også skal leveres som farlig avfall.

Pelagia Træna kunne i tilsynet ikke vise fram et tilrettelagt lagringssted for farlig avfall. Avfallsforskriftens krav om forsvarlig oppbevaring (§ 11-5) innebærer at avfallet skal være utilgjengelig for uvedkommende, at det skal være sikret mot søl og lekkasje, og at lageret skal være merket og organisert slik at ulike typer farlig avfall ikke blir sammenblandet. Vi anbefaler at hver beholder merkes med avfallstypens navn og EAL-kode (Europeisk avfallsliste-kode).

6. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Internkontrollsystemet kan forbedres med tanke på å forebygge forurensning av ytre miljø.

Kommentarer:

Pelagiakonsernet har en prosedyre som langt på vei ivaretar kartlegging av aktuelle typer farlig avfall og hvordan de skal håndteres. Det bør likevel utarbeides en egen prosedyre som er tilpasset anlegget Pelagia har på Træna, jf. avvik 3.

I inspeksjonsmøtet ble det nevnt en episode der fettavskilleren hadde hatt dårligere effekt, men uten at dette var dokumentert nærmere i virksomhetens avvikssystem, slik det ideelt sett burde vært.

7. Andre forhold

Virksomhetens tillatelse fra 2000 er ikke tilpasset dagens driftsvolum. Virksomheten søkte utvidet utslippstillatelse i 2011, men saken ble ved en feil ikke fulgt opp av Fylkesmannen.

Søknaden fra 2011 er i dag utdatert, blant er anlegget utvidet med flere produksjonslinjer, og vi ber derfor Pelagia Træna sende oss en ny søknad om utvidet utslippstillatelse så snart som praktisk mulig. I den forbindelse viser vi også til vårt pålegg av 17.8.2020 om vurdering av BAT-konklusjoner for næringsmiddelindustri. Vi kan ikke se å ha mottatt disse vurderingene fra Pelagia Træna og ber også om at dere etterlever dette pålegget så snart det lar seg gjøre.

8. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)

- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Utslippstillatelse etter forurensningsloven for fisketilvirkningsanlegg/mottaksanlegg på Husøy i Træna kommune, gitt til Modolv Sjøset Pelagic AS 12.9.2000.